

YARGITAY KARARLARI

Yargıtay 3. Hukuk Dairesinden:

ESAS NO : 2021/9050

KARAR NO : 2022/1283

**T Ü R K M İ L L E T İ A D I N A
Y A R G I T A Y İ L A M I****İNCELENEN KARARIN**

MAHKEMESİ : BAKIRKÖY 5. TÜKETİCİ MAHKEMESİ

TARİHİ : 07/03/2019

NUMARASI : 2018/446-2019/154

DAVACI : AVRASYA TÜNELİ İŞLETME İNŞ. VE YATIRIM A.Ş.
VEK. AV. GÜLBERK BEKGÖZ

DAVALI : MELİS ARIKAN VEK. AV. DİLARA ATEŞ

Taraflar arasındaki hakem heyeti kararına itiraz davasının mahkemeye yapılan yargılaması neticesinde davanın kısmen kabul kısmen reddine dair kesin olarak verilen hükmün Adalet Bakanlığınca kanun yararına bozulması istenilmekle; temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra, dosya içerisindeki kağıtlar okunup gereği düşünüldü:

Y A R G I T A Y K A R A R I

Davacı, davalının kendisine ait 34 DJ 5111 plakalı araçla Avrasya Tünelinden 6 defa ihlalli geçiş yaptığını, davalıya ait aracın plakasının bağlı olduğu HGS / OGS hesabının her ihlalli geçiş sonrasında 15 gün boyunca sorgulanmasına rağmen provizyon istemlerinin banka tarafından reddedildiğini, tahsilat yapılmadığını, 6 adet ihlalli geçiş için geçiş ücretleri dahil 10 kat ceza oranının 23.10.2017 tarihinde davalı tarafından ödendiğini, davalı tarafın geçiş ücreti dışında kalan ceza tutarının iadesini talep ederek tüketici hakem heyetine başvurduğunu, Bakırköy Tüketici Sorunları Hakem Heyeti'nce 23/05/2018 tarih 054920180001080 sayılı kararı ile tahakkuk ettirilen 996,00 TL'lik ceza tutarının iptaline karar verildiği, söz konusu kararın yerinde olmadığı belirtilerek hakem heyeti kararının iptaline karar verilmesi talep etmiştir.

Davalı, 6001 sayılı Kanun'un geçici 3. maddesinin aynı statüde yer alanlara farklı uygulama yapılmasına neden olduğunu, Anayasanın eşitlik ilkesine aykırı olduğunu, Anayasaya'ya aykırılık iddiasında bulunduğunu, şirketin ihlalli geçişleri bildirmesi gerektiğini savunarak davanın reddini dilemiştir.

Mahkemeye, 7144 sayılı kanunun 3. Maddesi gereğince 10 kat olarak uygulanan ceza uygulamasının 4 kata indirildiği, davalının her bir geçiş ücreti olan 16,60 TL olan 6 geçişin 4 katı tutarının 398,40-TL olduğu, bu miktar cezadan sorumlu olunması gerektiği, 996,00-TL'lik cezanın 597,60-TL'lik kısmının iptal edilmesi gerektiği, 398,40 TL'lik cezadan davalının sorumlu olduğu gerekçesiyle davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Adalet Bakanlığının 20/12/2021 tarihli yazısında; davalının geçiş ücreti ve geçiş ücretinin on katı tutarında tahakkuk eden ceza bedelini 7144 sayılı Kanunla yapılan değişiklikten önce 23.10.2017 tarihinde ödediği dikkate alındığında, somut davada 6001 sayılı Kanunun 7144 sayılı Kanun ile yapılan değişiklikten önce yürürlükte bulunan 30 uncu maddesi kapsamında yapılacak değerlendirmenin sonucuna göre karar verilmesi gerekirken,

yazılı şekilde davanın kısmen kabulüne karar verilmesi usul ve yasaya aykırı bulunduğu ileri sürülerek; kararın, 6100 sayılı HMK'nın 363 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca kanun yararına bozulması talep edilmiştir.

Dava, davalının maliki olduğu aracın davacının işletmekte olduğu otoyoldan ihlali geçişi nedeniyle ödediği ceza bedellerinin iptaline dair tüketici hakem heyetince verilen kararın iptali istemine ilişkindir. Taraflar arasındaki uyumsuzluk ihlali geçiş nedeniyle ceza bedelinin ödenip ödenmeyeceği noktasında toplanmaktadır.

Davalıya ait aracın davacının işlettiği yoldan geçiş tarihinde yürürlükte olan 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Hizmetleri Hakkında Kanun'un Geçiş Ücretini Ödememe ve Güvenliğin İhlali başlıklı 30/5. maddesinde "4046, 3465 ve 3996 sayılı kanunlar çerçevesinde işletme hakkı verilen veya devredilen otoyollar veya erişme kontrolünün uygulandığı karayollarından geçiş ücretlerini ödemediği geçiş yapan araç sahiplerinden, işletici şirket tarafından geçiş ücreti ödemediği giriş çıkış yaptığı mesafeye ait geçiş ücreti ile birlikte, bu ücretin on katı tutarında ceza, genel hükümlere göre tahsil edilir." şeklinde yer alan düzenlemeye göre, geçiş ücreti ödemediği geçiş yaptığı tespit edilen araç sahiplerine geçiş ücretinin 10 katı idari para cezası verilir.

16.05.2018 tarihli 7144 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 18. maddesi ile 6001 sayılı Kanun'un 30/5. maddesinde yer alan 10 katı ibaresi 4 katı şeklinde değiştirilmiş ve yine aynı Kanun 19. maddesi ile 6001 sayılı Kanun'a geçici 3. madde eklenerek, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce otoyollar ile erişme kontrolünün uygulandığı karayolları için belirlenen geçiş ücretlerini ödemediği yapılmış olan geçişlerde araç sahiplerine 6001 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin beşinci fıkrası uyarınca tahakkuk ettirilen ancak henüz tahsilatı yapılmamış olan para cezaları hakkında 4 katı oranının uygulanacağı düzenlenmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinde, davalıya ait aracın geçiş ücreti ödemediği davacının işlettiği yoldan geçiş yaptığı, davalının söz konusu geçiş ücretini ve ceza bedellerini 23.10.2017 tarihinde ödediği, 4 katı şeklinde idari para cezası verileceğine dair yasal düzenlemenin ödemediği sonra yürürlüğe girdiği ve 6001 sayılı Kanun'un geçici 3. maddesine göre de 4 katı oranında para cezasının uygulanmasına dair yasal düzenlemenin tahsilat yapılmayan para cezalarına uygulanacağı düzenlendiği anlaşılmaktadır. O halde mahkemece, yukarıda açıklanan yasal düzenlemeler değerlendirilerek davalının 23.10.2017 tarihinde ceza bedellerini ödediği, bu tarih itibarıyla yürürlükte olan 6001 sayılı Kanunun 30/5. maddesine göre de 10 katı tutarında para cezasının verileceği gözetilerek sonucuna uygun bir karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde davanın kısmen kabulü yönünde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olduğundan Adalet Bakanlığının bu yöne ilişkin kanun yararına temyiz talebinin kabulü gerekmektedir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle Adalet Bakanlığı'nın kanun yararına bozma talebinin kabulü ile kararın sonuca etkili olmamak üzere **KANUN YARARINA BOZULMASINA**, aynı maddenin üçüncü fıkrası uyarınca gereği yapılmak üzere bozma kararının bir örneğinin ve dava dosyasının **Adalet Bakanlığına gönderilmesine**, 21.02.2022 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

Yargıtay 3. Hukuk Dairesinden:

ESAS NO : 2021/9047

KARAR NO : 2022/1285

**T Ü R K M İ L L E T İ A D I N A
Y A R G I T A Y İ L A M I**

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : İSTANBUL 12. TÜKETİCİ MAHKEMESİ

TARİHİ : 19/03/2019

NUMARASI : 2017/7-2019/261

DAVACI : FLAMİNGO EMLAK HİZMETLERİ-ÜMİT KÜLÜNK
VEK. AV. MUSTAFA ŞİVGİN

DAVALI : ECE AKDENİZ VEK. AV. HELİN BALLIKAYA GÜNDOĞAN

Taraflar arasındaki itirazın iptali davasının mahkemece yapılan yargılaması neticesinde davanın kabulüne dair kesin olarak verilen hükmün Adalet Bakanlığınca kanun yararına bozulması istenilmekle; temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra, dosya içerisindeki kağıtlar okunup gereği düşünüldü:

Y A R G I T A Y K A R A R I

Davacı, davalı ile Sezai Selek Sok. No:2/3 Nişantaşı Şişli/İstanbul adresindeki taşınmazın kiralanmasına aracılık edilmesi hususunda anlaşacağını, davalının evi görmek için anlaşmasına rağmen annesinin gelip gördüğünü ve kira kontratının annesi ile yapıldığını, aylık kira bedeli 3.500,00-TL olduğu için yıllık kira bedeli olan 42.000,00-TL'nin %12 si olan 4.000,00-TL komisyon bedeli belirlendiğini, davalının ev kontratı için 300,00-TL kaparo gönderdiğini ancak bankacılık işlemi nedeniyle paranın geri gittiğini, ertesi gün emlakçı açıklaması ile 250,00-TL gönderdiğini, kalan 3.750,00-TL komisyon ücretinin ödenmediğini, davalı hakkında ödenmeyen komisyon ücreti için takip başlattığını, davalının İstanbul 18. İcra Müdürlüğü'nün 2016/36113 E sayılı dosyasına itiraz ettiğini ve takibin durduğunu, itirazın haksız ve kötüniyetli olduğunu belirterek itirazın iptaline, davalı aleyhine %20'den az olmamak üzere icra inkar tazminatına hükmedilmesine karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı, kira sözleşmesinin tarafı olmadığını, tarafına husumet yöneltilmeyeceğini, kiralayan olmadığını, bu nedenle tüketici sıfatı olmadığını, taraflar arasında imzalanmış bir hizmet sözleşmesi bulunmadığını, davacının mal sahibinin yakını olarak kendisi ile iletişime geçtiğini, ilk aşamada ücret talep etmediğini, davacının haksız olarak fahiş ücret talebinde bulunduğunu, bunun üzerine iyi niyetli olarak 250,00-TL'yi davacıya kaparo ile birlikte gönderdiğini, ancak davacının sürekli olarak yüksek meblağlar talep ettiğini, takibin kötüniyetli olduğunu, gayrimenkul tellallığı sözleşmesinin yazılı olarak yapılmadığı sürece geçerliliği olmadığını savunarak davanın reddini dilemiştir.

Mahkemeye, dava dışı taşınmaz sahibi Hülya Saner ile davacının emlak kiralama konusunda anlaşığı, davacının taşınmazın kiralanması konusunda davayı bulduğu, ancak kira kontratının davalının annesi ile imzalandığı, davalının davacıdan taşınmazın kiralanması hususunda emlak komisyonculuğu hizmetini aldığı, taşınmaz sahibi ile davayı davacının bir araya getirdiği, davacının faaliyeti sonucu aylık 3.500,00-TL bedelle kira kontratının dava dışı ev sahibi ile kiracı arasında imzalandığı, bu hususun taraflar arasında yapılan görüşme kayıtları ve davalı tarafından davacıya yapılan 250,00-TL ödeme ile sabit olduğu, bu şartlar altında davacının yıllık kira bedeli olan 42.000,00-TL üzerinden %12 oranında hesaplanan 5.040,00-TL ücrete hak kazandığı, ancak davacı tarafından 4.000,00-TL talep edildiği ve yapılan 250,00-TL'nin mahsubu ile netice olarak davalıdan 3.750,00-TL talep edildiği, talebin haklı olduğu gerekçesiyle davanın kabulüne karar verilmiştir.

Adalet Bakanlığının 20/12/2021 tarihli yazısında; taraflar arasında geçerlilik koşullarını taşıyan yazılı bir simsarlık sözleşmesi bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde davanın kabulüne karar verilmesi usul ve yasaya aykırı bulunduğu ileri sürülecek; kararın, 6100 sayılı HMK'nın 363 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca kanun yararına bozulması talep edilmiştir.

Dava, tellallık sözleşmesinden doğan alacağın tahsili istemiyle başlatılan icra takibine itirazın iptali istemine ilişkindir. Davalı, taraflar arasında imzalanmış sözleşmenin olmadığını, davacıdan hizmet almadığını ileri sürmüştür.

Tellallık (simsarlık) sözleşmesi mülga 818 sayılı Borçlar Kanununun 404-409 maddeleri, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 520-525 maddeleri arasında düzenlenmiştir. 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 520/1. maddesinde simsarlık sözleşmesi "...simsarın taraflar arasında bir sözleşme kurulması imkanının hazırlanmasını veya kurulmasına aracılık etmeyi üstlendiği ve bu sözleşmenin kurulması halinde ücrete hak kazandığı sözleşmedir" şeklinde tanımlanmıştır. Bu hüküm, mehaza uygun olarak, "Simsarlık, simsarın bir ücret karşılığında, ya diğer tarafa bir sözleşmenin kurulması fırsatını göstermeyi ya da ona bir sözleşme görüşmesi için aracılık etmeyi borçlandığı bir sözleşmedir" şeklinde anlaşılmalıdır. Simsarlık sözleşmesinin unsurları şu şekildedir: a) Simsarlık ilişkisinin tarafları simsar ile iş sahibidir ve simsar, iş sahibi için, konusu özel olarak belirlenmiş bir vekalet edimi üstlenmiştir. O (simsar), iş sahibi için yerine getireceği faaliyetin karşılığında ücret alacaktır. b) Simsarlık faaliyetinin konusu, çeşitli işlere ilişkin sözleşmelerin kurulması hususunda aracılık etmektir. Bu aracılık faaliyeti, bir sözleşme kurma fırsatını göstermeyi ya da ona bir sözleşme görüşmesi için aracılık etmek şeklinde de olabilir. Simsarın kural olarak iş sahibini temsil yetkisi yoktur; fakat sözleşme ile kendisine bu yetki verilebilir. c) Simsarlık ilişkisi, simsar ile iş sahibi arasında yapılan bir sözleşme ile kurulur. Simsar ile iş sahibi arasında sürekli bir hukuki bağlantı yoktur. Simsarlık sözleşmesinin geçerliliği bir şekilde bağlı değildir; ne var ki 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 520/3. maddesi (mülga 818 sayılı Borçlar Kanunu m. 404/3) taşınmazlar konusundaki simsarlık sözleşmesi için bir geçerlilik şekli kabul etmiştir. Buna göre, "taşınmazlar konusundaki simsarlık sözleşmesi, yazılı şekilde yapılmadıkça geçerli olmaz". Simsarlık faaliyeti sonucu kurulacak sözleşme herhangi bir nitelikte sözleşme olabilir. Nitekim Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 15.03.2017 gün, 2017/13-644 E., 2017/460 K. sayılı kararında da aynı ilkelere işaret edilmiştir.

Bu açıklamalar ışığında somut olay değerlendirildiğinde; davacı ve davalı arasında yazılı şekilde yapılmış simsarlık sözleşmesinin bulunmadığı, davalı tarafından da akdi ilişkinin kurulmadığını beyan edildiği anlaşılmalıdır.

O halde mahkemeye, simsarlık sözleşmesinin yazılı şekilde yapılmasının geçerlilik koşulu olduğu, taraflar arasında yazılı şekilde yapılmış simsarlık sözleşmesinin bulunmadığı değerlendirilerek davanın reddine karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde yanılığı gerekçe ile davanın kabulüne karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olduğundan, Adalet Bakanlığının bu yöne ilişkin kanun yararına temyiz talebinin kabulüne gerekir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle Adalet Bakanlığının kanun yararına bozma talebinin kabulü ile kararın sonuca etkili olmamak üzere **KANUN YARARINA BOZULMASINA**, aynı maddenin üçüncü fıkrası uyarınca gereği yapılmak üzere bozma kararının bir örneğinin ve dava dosyasının **Adalet Bakanlığına gönderilmesine**, 21.02.2022 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

Yargıtay 3. Hukuk Dairesinden:

ESAS NO : 2021/9048

KARAR NO : 2022/1286

T Ü R K M İ L L E T İ A D I N A Y A R G I T A Y İ L A M I

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : **BOLU 1. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ**

TARİHİ : 25/10/2018

NUMARASI : 2017/395-2018/483

DAVACI : MUSTAFA ÖZDEMİR VEK. AV. ŞEYMA ALTUNTOP

DAVALI : MEHMET HAKAN ÖZTÜRK

Taraflar arasındaki itirazın iptali davasının mahkemece yapılan yargılaması neticesinde davanın reddine dair kesin olarak verilen hükmün Adalet Bakanlığınca kanun yararına bozulması istenilmekle; temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra, dosya içerisindeki kağıtlar okunup gereği düşünüldü:

Y A R G I T A Y K A R A R I

Davacı, davalının vekilliğini yaptığı, dava dosyalarında asaleten tahsil beyanı ile dosyaların haberi olmaksızın kapatıldığını, ödenmeyen vekalet ücreti ve masraflardan dolayı toplamda 2.084,26-TL alacağın tahsili için ilamsız icra takibine geçtiğini ve ödeme emrinin gönderildiğini, davalının İcra Müdürlüğünün yetkisine ve borca itiraz ettiğini ve takibin durduğunu belirterek itirazın iptaline ve takibin devamına karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı, cevap vermemiş ve ön inceleme duruşmasında “açılan dava haksızdır ben Bolu 2 . İcra Müdürlüğü’nün 2013/91 E. sayılı takip dosyasında takibe dayanak senede konu alacağımı tahsil için davalıya vekalet vermiştim. Ancak davalı taraf dava dışı senet borçlusu Fatih isimli şahıstan takip başladıktan sonra 1.500,00TL tahsil etmiş ancak tarafıma hiçbir ödeme yapmamıştır. Davacı avukatımın yönlendirmesi ve terkinin ile ben takipten feragat ettim. Delillerimi bildirmek üzere süre isterim” şeklinde beyanda bulunmuştur.

Mahkemece, tanık beyanlarından davacının dava konusu vekalet ücretini davalının takip borçlusundan tahsil ettiğinin belirtildiği, ayrıca 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 354/1. maddesinde yer alan "Kanunun bu babında yazılı suçlardan takibi şikayete bağlı olanların müştekisi feragat eder veya borcun itfa edildiği sabit olursa dava ve bütün neticeleriyle beraber ceza düşer." hükmü uyarınca, itfa nedeniyle tazyik hapsi cezasının yargılama gideri ve vekalet ücreti de dahil edilerek düştüğü gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Adalet Bakanlığının 20/12/2021 tarihli yazısında; dava konusu davacı avukat tarafından takip edilen dosyalar yönünden Avukatlık Kanununun 164 üncü maddesinin dördüncü fıkrasına ve Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre gerekli inceleme ve değerlendirme yapılarak, gerektiğinde konusunda uzman bilirkişi ya da bilirkişi kurulundan,

denetime elverişli rapor alınmak suretiyle davacının vekalet ücret alacağı belirlenerek bir karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde bir inceleme yapılmaksızın doğrudan tanık beyanlarına dayanılarak davacının vekalet ücreti alacağını takip borçlusundan tahsil ettiği kabul edilerek, eksik inceleme ile karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı bulunduğu ve yine 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun "Hüküm tashihi" başlığını taşıyan 304 üncü maddesinde, hükümdeki yazı ve hesap hataları ile diğer benzeri açık hataların, mahkemece kendiliğinden veya taraflardan birinin istemi üzerine düzeltilebileceği belirtilmiş, "Hüküm tashih" başlıklı 305 inci maddesinde, hüküm yeterince açık değilse veya yerine getirilmesinde duraksama uyandırıyor yahut birbirine aykırı fıkralar içeriyorsa, yerine getirilmesi tamamlanuncaya kadar taraflardan her birinin hükmün açıklanmasını veya duraksama ya da aykırılığın giderilmesini isteyebileceği, hüküm fıkrasında taraflara tanınan haklar ve yüklenen borçların, tanzih yolu ile sınırlandırılmayacağı, genişletilemeyeceği ve değiştirilemeyeceği açıklandığı halde, mahkemece davacı vekilinin vekalet ücretine yönelik tashih talebi üzerine 01.06.2020 tarihli tashih kararı ile "...hüküm kısmının 3 nolu paragrafında sehven yazılan davalı kendisini vekil ile temsil ettirdiğinden avukatlık asgari ücret tarifesiince hesaplanan 2.084,00 TL ücreti vekaletin davacıdan alınarak davalıya verilmesine ibaresinin çıkartılmak sureti ile hüküm tashihi" dair karar verildiği görülmüş ise de tanzih veya tashih yoluyla hükümde bu şekilde değişiklik yapılamayacağı, hükmün tefhimi ile birlikte davadan elini çeken mahkemenin sonradan dosyayı ele alarak hükümde değişiklik yapması usul ve yasaya aykırı bulunduğu ileri sürülerek; kararın, 6100 sayılı HMK'nın 363 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca kanun yararına bozulması talep edilmiştir.

Dava, vekilin haberi olmaksızın feragat ile sonuçlandırılan icra ve dava dosyalarında ödenmeyen vekalet ücretinin tahsili için başlatılan takibe itirazın iptali istemine ilişkindir.

1-6100 sayılı HMK'nın "Hüküm tashihi" başlıklı 304 üncü maddesinin birinci fıkrası; "Hükümdeki yazı ve hesap hataları ile diğer benzeri açık hatalar, mahkemece re'sen veya taraflardan birinin talebi üzerine düzeltilebilir. Hüküm tebliğ edilmişse hâkim, tarafları dinlemeden hatayı düzeltemez. Davet üzerine taraflar gelmezse, dosya üzerinde inceleme yapılarak karar verilebilir." Aynı Kanun'un "Hüküm tashih" başlıklı 305 inci maddesi; "Hüküm yeterince açık değilse veya icrasında tereddüt uyandırıyor yahut birbirine aykırı fıkralar içeriyorsa, icrası tamamlanuncaya kadar taraflardan her biri hükmün açıklanmasını veya tereddüt ya da aykırılığın giderilmesini isteyebilir. Hüküm fıkrasında taraflara tanınan haklar ve yüklenen borçlar, tanzih yolu ile sınırlandırılmaz, genişletilemez ve değiştirilemez." hükmünü içermektedir.

Somut olayda; mahkemece, hüküm fıkrasının 3. bendinde yer alan "Davalı kendisini vekil ile temsil ettirdiğinden hüküm tarihinde yürürlükte olan AAÜT uyarınca hesap ve takdir olan 2.084,00 TL vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalıya verilmesine," ifadesi 01.06.2020 tarihli tashih şerhi ile davalının vekili olmadığı anlaşıldığından çıkartılarak düzeltilmiştir. Çıkartılan ilgili bent yapılan maddi hataya yönelik olduğundan davacı tarafın tashih isteminin HMK'nın 304 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca kabulü usul ve yasaya uygundur. Mahkeme tarafından kanun yararına bozma yoluna başvurulabilecek nitelikte olan ve açıkça yürürlükteki yasalara aykırı bulunan bir karar verilmemiştir. Yasalara mutlak şekilde muhalefet edilmedikçe kanun yararına bozma kararı verilemez.

O halde mahkemece, davacının tashihi dilekçesi kabul edilerek hükmün maddi hataya dayalı kısmının düzeltilerek HMK 304. maddesine uygun olarak kararın söz konusu kısmının tashihi karar verilmesi, usul ve yasaya uygun olduğundan Adalet Bakanlığının bu yöne ilişkin kanun yararına bozma isteği yerinde görülmemiştir.

2-Davacı vekil ile vekil edeni davalı arasında yazılı ücret sözleşmesinin düzenlenmediği anlaşılmaktadır. Bir davada görev yapan avukat, vekil edeninden aralarındaki sözleşmeye göre kararlaştırılan miktarı, şayet ücret kararlaştırılmamış ise Avukatlık Kanununun 164/4. maddesine göre; değeri para ile ölçülebilen dava ve işlerde asgari ücret tarifelerinin altında olmamak koşulu ile davanın kazanılan bölümü üzerinden yüzde on ile yüzde yirmi arasında belirlenecek miktarı, şayet değeri para ile ölçülemeyecek işlerden ise Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre belirlenecek miktarı ücret olarak talep etmek hakkına sahip olduğu gibi ayrıca yargılama sonunda haklı çıkılan kısım üzerinden hasma yüklenen vekalet ücretini de talep etmek hakkına sahiptir. Vekil eden avukatına belirlenen bu iki kalem ücreti ödemekle yükümlüdür.

Davacının takip ettiği ve vekale ücretine konu olan dava dosyalarının incelenmesinde, davacı vekilin azledilmediği, davalının dava dosyalarına ve icra dosyasına dilekçe vererek feragat ettiği anlaşılmaktadır.

O halde mahkemece, yukarıda yer alan açıklamalara göre Avukatlık Kanununun 164/4. maddesi ve Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre değerlendirme yapılarak akdi ve karşı yan vekalet ücreti hesaplanarak sonucuna göre karar verilmesi gerekirken yanılığın değerlendirme ile yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olduğundan Adalet Bakanlığının bu yöne ilişkin kanun yararına bozma talebinin kabulü gerekir.

SONUÇ: Yukarıda 1. açıklanan nedenlerle Adalet Bakanlığının kanun yararına bozma talebinin reddine, 2. açıklanan nedenlerle Adalet Bakanlığının kanun yararına bozma talebinin kabulü ile kararın sonuca etkili olmamak üzere **KANUN YARARINA BOZULMASINA**, aynı maddenin üçüncü fıkrası uyarınca gereği yapılmak üzere bozma kararının bir örneğinin ve dava dosyasının **Adalet Bakanlığına gönderilmesine**, 21.02.2022 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

ESAS NO : 2022/111

KARAR NO : 2022/1287

T Ü R K M İ L L E T İ A D I N A
Y A R G I T A Y İ L A M I

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : KARABÜK 1. ASLİYE HUKUK (TÜKETİCİ) MAHKEMESİ

TARİHİ : 08/07/2020

NUMARASI : 2019/222-2020/76

DAVACI : ODABAŞ YURT EĞİTİM TURİZM İNŞ. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
VEK. AV. İLTER FATİH KORKUT

DAVALI : BETÜL TÜRK

Taraflar arasındaki hakem heyeti kararına itiraz davasının mahkemece yapılan yargılaması neticesinde hakem heyeti kararının kaldırılmasına davanın esasan reddine dair kesin olarak verilen hükmün Adalet Bakanlığınca kanun yararına bozulması istenilmekle; temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra, dosya içerisindeki kağıtlar okunup gereği düşünüldü:

Y A R G I T A Y K A R A R I

Davacı, davalı ile arasında 14/09/2018 başlangıç tarihli özel yurt konaklama hizmet sunum taahhütnamesi imzalandığını, davalının kendisine ait öğrenci yurdunda 15/09/2018 tarihinden 15/06/2019 tarihine kadar 10 ay boyunca kalması karşılığında aylık taksiti 650,00 TL olmak üzere toplam 6.500,00 TL ödeme yapacağını kararlaştırdığını, ancak davalının 2018 ekim ayında yurttan ayrıldığını, o dönem yürürlükte olan Özel Öğrenci Barınma Hizmetleri Yönetmeliği 20/4 fıkrasında yer alan düzenlenmeye ve yine taraflarca imza edilen hizmet sunum taahhütnamesinin genel hususlar başlıklı 9. maddesinde yer alan düzenlenmeye göre davalıdan kalmış olduğu ekim ayının ücreti olan 650,00 TL ve kalan aylara ait toplam ücretin (5.200,00TL) %30'u oranındaki cayma bedeli olan 1.560,00 TL talep edildiğini, davalıdan başkaca bir ücret isteminde bulunulmadığını, ancak davalının kendisinden talep edilen toplam 2.210,00 TL'yi ödemediğini, söz konusu bedelin ödenmesi için Safranbolu İlçe Tüketici Hakem Heyetine başvuru yaptığını, Safranbolu Hakem Heyetinin kapanmış olması nedeniyle hakem heyetince dosyanın Karabük Valiliği İl Tüketici Hakem Heyeti'ne gönderildiğini, Karabük Valiliği İl Tüketici Hakem Heyeti Başkanlığının 012220190001297 nolu kararı ile başvurunun reddine karar verdiğini, Hakem heyetinin red gerekçesinde uyuşmazlığın TKHK kapsamında olmadığını belirtildiğini, Hakem heyetinin bu gerekçesinin hiçbir hukuki açıklamasının bulunmadığını, davalı arasında yapılan işlemin tüketici işlemi olduğunu ve uyuşmazlıkta tüketici hakem heyetlerinin görevli olduğunu belirterek Karabük Valiliği İl Tüketici Hakem Heyeti Başkanlığının 012220190001297 nolu kararının iptali ile davalının yurtta kaldığı ekim ayı ücreti ile cayma bedelinin toplamı olan 2.210,00 TL'nin davalıdan faizi ile birlikte tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı, cevap vermemiş ve ön inceleme duruşmasına katılarak “Ben Ekim ayında 10 gün falan kaldım. Ekim ayında ücreti ödedim. Buna ilişkin makbuzda yanımdadır. Ben sadece bir kere 650,00 TL ödedim. Buna ilişkin makbuzu dosyaya sunuyorum.” şeklinde beyanda bulunmuştur.

Mahkemece, sözleşme hükmünün haksız şart mahiyetinde olduğu, haksız şart niteliğinde olan hükmün isc geçersiz olduğu, davalının beyanında da 1 ay süreyle kaldığı ve bu 1 aya yönelik olarak 1 aylık ücret olarak 650,00 TL nin ödendiğine ilişkin dekontu ibraz ettiği gerekçesiyle Karabük Valiliği İl Tüketici Hakem Heyeti Başkanlığının 13/09/2019 tarih ve 012220190001297 karar sayılı kararının kaldırılmasına, davanın esastan reddine karar verilmiştir.

Adalet Bakanlığının 31/12/2021 tarihli yazısında; gerekirse davacının kayıtları üzerinde bilirkişi vasıtasıyla inceleme yapılarak davalının yurttan ayrılması sonrasında davacının başka bir kişiyi yurda alıp almadığı ve bu bağlamda davacının zararının bulunup bulunmadığı saptanarak, davacının bu durumda herhangi bir zararının bulunmadığının anlaşılması halinde davanın reddine karar verilmesi, zararının bulunması halinde ise yukarıda belirtilen yönetmeliğin ve sözleşmenin ilgili hükümleri gözetilmek suretiyle davacının talep edebileceği miktar belirlenerek hasıl olacak sonuca uygun karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı bulunduğu ileri sürülerek; kararın, 6100 sayılı HMK'nın 363 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca kanun yararına bozulması talep edilmiştir.

Dava, Karabük Valiliği İl Tüketici Hakem Heyeti Başkanlığının 13/09/2019 tarih ve 012220190001297 karar sayılı kararının iptali ile Ekim ayı ücreti ile cayma bedeli toplamı 2.210,00 TL'nin davalıdan tahsili talebine ilişkindir.

Davacı ile davalı arasında imzalanan 14/09/2018 tarihli Özel Öğrenci Yurdu Hizmet Sunum Sözleşmesinde; sözleşmenin geçerlilik süresi 15/9/2018-15/6/2019 tarih aralığı olarak, sözleşme bedeli ise 6.500,00 TL olarak belirlenmiştir. Sözleşmede öngörülen toplam hizmet bedeli olan 6.500,00 TL'nin aylık 650,00-TL olarak davacıya ödeneceği, genel hükümler başlıklı 9. maddesinde ise “Kuruma kayıt yaptıran öğrencilerden 15 Eylül tarihine kadar kurumdan ayrılan hizmet sunum taahhütnamesinde belirlenen yıllık barınma hizmeti ücretinin %10'u, 15 Eylül ve sonrasında ayrılan barınma hizmeti aldığı aylar ve içinde bulunan ayın ücretinin tamamı ve kalan aylara ait barınma hizmeti ücretinin %30'u alınır.” şeklinde düzenlenmenin yer aldığı, davalının ise 20.09.2018 tarihli makbuz ile davacıya sadece bir kez 650,00-TL ödeme yaptığı ve davalının sözleşme süresinden önce Ekim 2018 tarihi itibarıyla yurttan ayrıldığı sabittir. Taraflar arasındaki uyumsuzluk, davalı öğrencinin sözleşmenin sona ermesinden önce yurttan ayrılması halinde ekim ayı ve kalan ayların barınma hizmetinin %30 karşılığı olan bedelin davalıya ödenip ödenmeyeceği noktasındadır. Mahkeme, sözleşme hükmünün haksız şart mahiyetinde olduğu, haksız şart niteliğinde olan hükmün ise geçersiz olduğu, davalının beyanında da 1 ay süreyle kaldığı ve 1 aylık ücret olarak 650,00 TL nin ödendiğine ilişkin dekontu ibraz ettiği gerekçesiyle Karabük Valiliği İl Tüketici Hakem Heyeti Başkanlığının 13/09/2019 tarih ve 012220190001297 karar sayılı kararının kaldırılmasına, davanın esastan reddine, karar vermiştir.

Sözleşme tarihinde yürürlükte bulunan Özel Öğrenci Yurtları Yönetmeliğinin Barınma Hizmeti Ücreti ve Yükümlülükler başlıklı 20/4. maddesinde “Kuruma kayıt yaptıran

öğrencilerden 15 Eylül tarihine kadar kurumdan ayrılanlardan hizmet sunum taahhütnamesinde belirlenen yıllık barınma hizmeti ücretinin %10'u, 15 Eylül ve sonrasında ayrılanlardan ise barınma hizmeti aldığı aylar ve içinde bulunulan ayın ücretinin tamamı ve kalan aylara ait barınma hizmeti ücretinin %30'u alınır. Bu öğrencilere depozitoları ile peşin ödeme yapılan hallerde bu fıkraya göre hesaplanacak ücret mahsup edilerek geriye kalan tutar bir ay içinde iade edilir ve hizmet sunum taahhütnamesi feshedilir. Aylık barınma hizmeti ücreti, hizmet sunum taahhütnamesinde belirlenen yıllık barınma hizmeti ücretinin hizmet sunulmak üzere belirlenen ay sayısına bölünmesi ile tespit edilir." şeklinde yer alan düzenleme ve 14.09.2018 tarihli sözleşmenin 9. maddesinde yer alan düzenleme birlikte değerlendirildiğinde, söz konusu sözleşme hükmünün haksız şart niteliğinde olmadığı anlaşılmaktadır.

O hâlde; mahkemece, öğrencinin yurt ile ilişkisinin kesildiği Ekim 2018 tarihinden sonraki aylara ilişkin yurt ücretinin %30 bedelinin ve son kaldığı ay olan Ekim 2018 ayı yurt bedelinin toplamı olan 2.210,00-TL bakımından yukarıda yer alan yönetmelik hükmü ve sözleşme hükmü birlikte değerlendirilerek sonucuna uygun bir karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde davanın reddi yönünde hüküm tesisi usûl ve yasaya aykırı olduğundan Adalet Bakanlığının yerinde görülen kanun yararına temyiz talebinin kabulü gerekmiştir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle Adalet Bakanlığı'nın kanun yararına bozma taleplerinin kabulü ile kararın sonuca etkili olmamak üzere **KANUN YARARINA BOZULMASINA**, aynı maddenin üçüncü fıkrası uyarınca gereği yapılmak üzere bozma kararının bir örneğinin ve dava dosyasının Adalet Bakanlığına gönderilmesine, 21.02.2022 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

**TÜRK MİLLETİ ADINA
KARAR**

**KANUN YARARINA BOZMA
2021/1170 KYT**

ESAS NO : 2022/336

KARAR NO : 2022/417

YARGITAY İLAMI

MAHKEMESİ : Ankara 8. Asliye Ticaret Mahkemesi
TARİHİ : 22/04/2021
NUMARASI : 2021/168 - 2021/256
DAVACI : ICA IC İçtaş Astaldı 3. Boğaz Köprü ve Kuzey Marmara Otoyolu
Yatırım ve İşletme A.Ş. Vek. Av. Fatih Çiftçi
DAVALI : Ali Aksoy Vek. Av. Şebnem Şahin

- K A R A R -

Dava, otoyol geçiş ücreti tahsili için başlatılan icra takibine vaki itirazın iptali istemine ilişkin olup mahkemece davanın kabulü ile itirazın iptaline dair kesin olmak üzere karar verilmiştir.

Karar, Adalet Bakanlığı tarafından, 6100 sayılı HMK'nın 363'üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca Kanun yararına temyiz edilmiştir.

Dosya kapsamından, davalı tarafa dava dilekçesi ve tensip zaptının 15.04.2021 günü tebliğ edildiği, aynı tarihli cevap süresinin uzatılması isteminin ise 16.04.2021 günü yasal cevap süresinden sonra geçerli olmak üzere iki hafta olarak kabul edildiği, 22.04.2021 günü yapılan duruşmaya ise davalı vekilinin mazeret dilekçesi sunduğu ve aynı duruşmada karar verilmiş olduğu anlaşılmıştır.

Anayasa'nın "Hak Arama Hürriyeti" "başlıklı 36.maddesi "Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir" hükmünü içermektedir. Yine 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanun'un yargılamaya hakim olan ilkeler ile ilgili Birinci Kısım İkinci Bölümünde yer alan, "Hukuki dinlenilme hakkı" başlıklı 27. maddesinden, davanın tarafları, müdahiller ve yargılamanın diğer ilgililerinin, kendi hakları ile bağlantılı olarak hukuki dinlenilme hakkına sahip oldukları, bu hakkın; yargılama ile ilgili olarak bilgi sahibi olunmasını, açıklama ve ispat hakkını, mahkemenin, açıklamaları dikkate alarak değerlendirmesini ve kararların somut ve açık olarak gerçekleştirilmesini içerdiği anlaşılmaktadır. Anılan yasal düzenlemeler dikkate alındığında taraflar dinlenilmeden, iddia ve savunmalarını beyan etmeleri için davet edilmeden hüküm verilemez. Aksi halde savunma hakkı kısıtlanmış olur.

Ayrıca 6100 sayılı HMK'nın 127. maddesinde cevap dilekçesini verme süresinin, dava dilekçesinin davalıya tebliğinden itibaren iki hafta olduğu, ancak durum ve koşullara göre cevap dilekçesinin bu süre içinde hazırlanmasının çok zor yahut imkânsız olduğu durumlarda, yine bu süre zarfında mahkemeye başvuran davalıya, cevap süresinin bitiminden itibaren işlemeye başlamak, bir defaya mahsus olmak ve bir ayı geçmemek üzere ek bir süre verilebileceği düzenlenmiştir.

Bu durumda mahkemece, davalının cevap dilekçesi sunma süresinin uzatılması isteminde bulunduğu ve istemin iki hafta olarak kabul edildiği gözetilip cevap süresinin 13.05.2021 günü sona ereceği dikkate alınarak, davalıya davaya cevap verme imkanı tanındıktan sonra işin esasına girilip bir karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde uzatılmamış cevap süresinin dahi bitiminden önce ve davalı vekilinin mazeret dilekçesi sunduğu görülmesine rağmen bu hususta bir karar da verilmeden davalı tarafın hukuki dinlenilme hakkını ihlal edecek şekilde karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırıdır.

Bu nedenle Adalet Bakanlığı'nın kanun yararına bozma istemi kabul edilerek, mahkeme kararının kanun yararına bozulması gerekmiştir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle Adalet Bakanlığı'nın kanun yararına temyiz talebinin kabulü ile Ankara 8. Asliye Ticaret Mahkemesinin 2021/168 Esas, 2021/256 Karar sayılı kararının sonuca etkili olmamak üzere HMK'nın 363/2. maddesi uyarınca **KANUN YARARINA BOZULMASINA**, HMK'nın 363/3. maddesi uyarınca gereği yapılmak üzere kararın bir örneğinin ve dosyanın Adalet Bakanlığına gönderilmesine, 31.01.2022 gününde oy birliğiyle karar verildi.

**TÜRK MİLLETİ ADINA
YARGITAY İLAMI**

ESAS NO : 2021/8638

KARAR NO: 2022/509

MAHKEMESİ : Beykoz Asliye 2. Hukuk Mahkemesi

TARİHİ : 05/06/2018

NUMARASI : 2016/187-2018/195

DAVACI : Hazine

DAVALI : Kayyım İstanbul Defterdarı

Davacı vekili tarafından, davalı aleyhine 20.06.2016 gününde verilen dilekçe ile gaipliğe karar verilmesi ve Hazine adına tapu iptali ve tescil talebi üzerine yapılan duruşma sonunda; davanın kabulüne dair verilen 05.06.2018 günlü hükmün Yargıtayca kanun yararına temyizden incelenmesi Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğünün 13.12.2021 tarihli yazısı ile istenilmekle, dosya ve içerisindeki bütün kağıtlar incelenerek gereği düşünüldü:

K A R A R

Dava, 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 588 inci maddesine dayalı gaiplik karar verilmesi ile tapu iptal ve tescil istemine ilişkindir.

Davacı vekili, davaya konu olan İstanbul ili, Beykoz ilçesi, Çiğdem Mahallesi'nde bulunan 242 ada 2 parsel sayılı arsa vasıflı taşınmaza 864/2592 hisse ile malik olan Abdullah kızı Sıdıka'nın gaiplik olması nedeniyle Beykoz Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 2001/1128 Esas, 2001/1265 Karar sayılı kararı ile 3561 sayılı Yasa gereğince İstanbul Defterdarlığı'nın kayyum olarak tayin edildiğini, taşınmazın on yıllık kayyım ile idare süresinin dolmuş bulunduğunu belirterek gerekli ilanların yapılmasını, Türk Medeni Kanununun 588. maddesi gereğince malikin gaipliğine ve taşınmazın Hazine adına tesciline karar verilmesini istemiştir.

Davalı, davaya cevap vermemiştir.

Mahkemece, davanın kabulüne, dava konusu olan İstanbul ili, Beykoz ilçesi, Çiğdem Mahallesi'nde bulunan 242 ada 2 parsel sayılı taşınmazın 864/2592 hisse ile maliki olan Sıdıka'nın gaipliğine, taşınmazın gaipliğine karar verilen Sıdıka adına kayıtlı hissesinin tapu kaydının iptali ile; Hazine adına tapuya kayıt ve tesciline karar verilmiştir.

Hüküm, taraf vekillerince süresinde istinaf kanun yoluna başvurulmadığından 11.07.2019 tarihinde kesinleştirilmiştir.

Dava dışı Mehmet Melih Şingin, Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü'ne hitaben 04.09.2020 tarihli dilekçe ibraz ederek Sıdıka mirasçısı olduğunu iddia etmiştir.

Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü'nce 13.12.2021 tarihli yazı ile kanun yararına temyiz isteminde bulunulmuştur.

6100 sayılı HMK'nin 363. maddesi uyarınca, ilk derece mahkemelerinin kesin olarak verdikleri kararlar ile istinaf incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlarına ve bölge adliye mahkemesi hukuk dairelerinin ilk derece mahkemesi sıfatıyla kesin olarak verdikleri kararlar ile yine bu sıfatla verdikleri ve temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlarına karşı, yürürlükteki hukuka aykırı bulunduğu ileri sürülerek Adalet Bakanlığı veya Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından kanun yararına temyiz yoluna başvurulabilir.

Somut olayda, dava konusu taşınmaz kayıt maliklerinden olan Abdullah kızı Sıdika'nın nüfus kayıtlarının araştırılması için Beykoz İlçe Emniyet Müdürlüğüne ve Çiğdem Mahalle Muhtarlığına müzekkereler yazılmış ise de; muhtarlık tarafından verilen cevabi yazıda "kayıt bulunmadığı" emniyet müdürlüğü tarafından verilen cevabi yazıda ise "memur tarafından yapılan tahkikatta 242 ada 2 parselin hangi adrese tekabül ettiği ile ilgili sistemlerinin bulunmadığı ve açık adres bildirilmediğinden evrak gereğinin yerine getiremediği" bildirilmiş, mahkemece sadece bu araştırma ile yetinilerek hüküm kurulmuş, çekişme konusu taşınmazın kayıt malikleri adına kadastro tespitine dayanak tüm belgeler getirilmemiş, adı geçenlerin nüfusa kayıtlı olup olmadıkları, mirasçıları bulunup bulunmadığı hususunda da yeterli araştırma yapılmamıştır.

Hâl böyle olunca, öncelikle çekişme konusu 242 ada, 2 parsel sayılı taşınmaz da hissesinin Sıdika adına kadastro tespitine dayanak tapu kaydı ve tüm dayanak belgelerin temini ile yine kadastro tespiti sırasında pay edildiği anlaşılan bir kısım paydaşların paylarının intikal gördüğü nazara alınarak intikal gören kayıtların da temini ile çekişme konusu payın maliki Sıdika'nın kimliğinin tespitine yarar bilgilerin bulunup bulunmadığının, pay malikinin nüfusa kayıtlı olup olmadığının ve mirasçı bırakmadan gaip olup olmadığının duraksamaya yer bırakmayacak şekilde araştırma yapılarak açıklığa kavuşturulması ve elde edilecek delillerin toplanan deliller ile birlikte değerlendirilerek hasıl olacak sonuç çerçevesinde bir karar verilmesi gerekirken anılan hususların gözardı edilmiş olması doğru değildir.

Mahkemece yapılan araştırma ve incelemenin hüküm kurmaya elverişli olmadığı anlaşıldığından kanun yararına bozma isteminin kabulü ile hükmün sonucuna etkili olmamak üzere bozulmasına karar verilmiştir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü'nün Hukuk Muhakemeleri Kanununun 363/1 maddesine dayalı kanun yararına bozma isteğinin kabulü ile hükmün sonucuna etkili olmamak üzere Hukuk Muhakemeleri Kanununun 363/2 maddesi gereğince **BOZULMASINA**, bozma kararının bir suretinin yayınlanmak üzere Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü'ne gönderilmesine, 17.01.2022 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Yargıtay 11. Hukuk Dairesinden:

ESAS NO : 2021/6237

KARAR NO : 2022/332

Y A R G I T A Y İ L A M I

MAHKEMESİ : SALİHLİ 1. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ
(TÜKETİCİ MAHKEMESİ SIFATIYLA)
TARİHİ : 16/10/2019
NUMARASI : 2018/27-2019/269
DAVACI : YAPI VE KREDİ BANKASI A.Ş.
VEKİLİ : AV. ÖZLEM DİKMEN
DAVALI : MEHMET GÖKDUMAN

TÜRK MİLLETİ ADINA

Taraflar arasında görülen davada Salihli 1. Asliye Hukuk (Tüketici Mahkemesi Sıfatıyla) Mahkemesi tarafından verilen ve yukarıda sayı ve tarihi belirtilen kararın, HMK 363. maddesi uyarınca kanun yararına bozulmasının Adalet Bakanlığı tarafından istenilmesi üzerine, tüm belgeler okunup incelendikten sonra gereği konuşulup düşünüldü:

Davacı vekili, davalının, kendisine ait kredi kartı kullanılarak internet bankacılığı yoluyla toplam 2.337,55 TL fatura bedelinin haksız olarak kartından tahsil edildiği iddiası ile bu bedelin iadesi için Tüketici Hakem Heyeti Başkanlığı'na başvurduğunu, hakem heyeti tarafından talebin kabul edilerek bedelin iadesine karar verildiğini, bankanın gerçekleşen işlemlerde kusurunun bulunmadığını, bu kararın hatalı olduğunu belirterek hakem heyeti kararının itirazın incelenerek iptalini talep ve dava etmiştir.

Davalı, kredi kartından bilgisi ve onayı olmadan para çekildiğini, gerçekleşen işlemde bankanın kusurlu olduğunu savunarak davanın reddini istemiştir.

İlk derece mahkemesince; davacı bankanın objektif özen borcu olduğu, hafif kusurlarından dahi sorumlu olduğu, bankanın gerekli özeni gösterse bile zararın gerçekleşeceğini ispat etmesi halinde sorumluluktan kurtulabileceği, bu yönde bir ispatın somut olayda gerçekleşmediği, alınan bilirkişi raporlarına bu sebeplerle itibar edilmediği gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Bu karar aleyhine Adalet Bakanlığı tarafından, dava dosyasında alınan bilirkişi raporunda, dava konusu işlemin davalının alması gereken güvenlik tedbirlerini almaması nedeniyle kendi kusuru ile gerçekleştiği, davacı bankanın aldığı güvenlik önlemlerinde herhangi bir eksiklik ve kusurun olmadığı belirtiltiği, somut olayda işlemin davalının tasarrufunda olması gereken telefon ve şifre kullanılmak suretiyle yapıldığı göz önüne alındığında davalının sorumlu olması gerektiği, davacı bankanın kusurlu ve sorumlu olduğu gerekçesiyle davanın reddine karar verilmesinin usul ve yasaya aykırı olduğu, davalının dava konusu olayla ilgili Cumhuriyet Savcılığına şikayette bulunduğu, kamu davası açıldığı, bu davanın değerlendirilmesi gerektiği, sonuca etkili görülmesi halinde sonuçlanmasının beklenmesi gerektiği, bu kamu davasında verilecek kararın somut davanın sonucuna etkili olup olmadığı yönünde bir değerlendirmenin de yapılmamış olduğu, mahkemece verilen kararın usul ve yasaya aykırı olduğu gerekçesiyle kanun yararına bozma yoluna başvurulmuştur.

Dava internet bankacılık işlemleri nedeniyle kredi kartından yapılan harcamalardan dolayı Tüketici Hakem Heyeti Kararının kaldırılması istemine ilişkindir.

Alınan iki bilirkişi raporunda da davalının alması gereken güvenlik tedbirlerini almaması nedeniyle işleminin kendi kusurundan kaynaklandığı veya kendi isteğiyle gerçekleştiği, davacı bankanın gerekli tüm güvenlik önlemlerini aldığını herhangi bir kusurunun olmadığı belirtilmiştir.

Mahkemece alınan her iki bilirkişi raporuna da itibar edilmemiş re'sen yapılan değerlendirme sonucu yapılan işlemlerde davacı bankanın kusurlu olduğu belirtilerek dava ret edilmiştir.

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 266. madde hükmü uyarınca mahkeme, çözümü hukuk dışında, özel ve teknik bilgiyi gerektiren hallerde bilirkişinin görüşünün alınmasına karar verir.

Her ne kadar hakim bilirkişi raporu ile bağlı değilse de, dava internet bankacılığı yoluyla sahtecilik yapılmak suretiyle uğranılan zarara ilişkin olması nedeniyle, internet bankacılık sisteminde günümüz teknolojisine göre alınması gereken tüm güvenlik tedbirlerinin alınıp alınmadığının belirlenmesi hukuk dışında, özel ve teknik bilgiyi gerektirdiğinden mahkemece bilirkişi raporları dikkate alınmaksızın re'sen karar verilmesi doğru değildir.

Yapılması gereken iş mahkemece alınan bilirkişi raporları yeterli görülmediği takdirde bu konuda uzman yeni bir bilirkişi heyetinden rapor alınmak suretiyle bir karar vermekten ibarettir.

Ayrıca davalının davaya konu olayla ilgili Salihli Cumhuriyet Başsavcılığı'na şikayette bulunduğu, yapılan soruşturma sonucu 2018/487 hazırlık sayılı dosyası üzerinden kamu davası açıldığı belirtilmiş olup, bu ceza dosyası getirilip incelenerek eldeki dava dosyasının sonucuna etkili olup olmadığının tartışılmaması da doğru değildir.

SONUÇ : Yukarıda belirtilen nedenlerle Adalet Bakanlığı'nın 6100 sayılı HMK'nın 363'üncü maddesine dayalı kanun yararına bozma isteğinin kabulü ile sonuca etkili olmamak üzere hükmün kanun yararına **BOZULMASINA**, gereğinin yapılması için karar örneği ve dosyanın Adalet Bakanlığı'na gönderilmesine, 17/01/2022 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Yargıtay 11. Hukuk Dairesinden:

ESAS NO : 2021/3737

KARAR NO : 2022/489

Y A R G I T A Y İ L A M I

MAHKEMESİ : BAKIRKÖY 5. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ
TARİHİ : 20/02/2019
NUMARASI : 2018/377-2019/76
DAVACI : TURAÇ TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.
VEKİLİ : AV. HÜSEYİN DİKME
DAVALI : BÜLENT SERDAROĞLU
VEKİLİ : AV. NAZİRE İLKAY ÖZDEMİR

TÜRK MİLLETİ ADINA

Taraflar arasındaki davanın Bakırköy 5. Asliye Hukuk Mahkemesi tarafından yukarıda sayı ve tarihi belirtilen kararın HMK 363. maddesi uyarınca kanun yararına bozulmasının Adalet Bakanlığı tarafından istenilmesi üzerine, dava dosyası ve içerisindeki dilekçeler, duruşma tutanakları ve diğer tüm dosya kapsamı delil ve belgeler incelendi. Gereği müzakere edilip düşünüldü:

Davacı vekili, müvekkilinin cari hesap ilişkisine dayalı alacağının tahsili amacıyla giriştiği icra takibinin davalının itirazı üzerine durduğunu ileri sürerek itirazın iptalini istemiştir.

Davalı davanın reddini istemiş, Bakırköy Asliye 5. Hukuk Mahkemesi'nce takip konusu alacağın Pasifik Tekstil Bülent Serdaroğlu borcu için kesilen faturaya dayandığı, takibin ve davanın Bülent Serdaroğlu aleyhine açıldığı, bu kişiye husumet yöneltilemeyeceği gerekçesiyle dava reddedilmiş, Bölge Adliye Mahkemesi ise davacının istinaf başvurusunu miktar itibariyle kesin olduğu gerekçesiyle reddetmiştir.

Karara karşı Adalet Bakanlığı'nca kanun yararına bozma isteminde bulunulmuştur.

Takip konusunun dayanağını oluşturan faturalar ve cari hesap ekstresinde borçlu olarak Pasifik Tekstil Bülent Serdaroğlu gösterilmiştir.

İstanbul Ticaret Odası kaydına göre de Pasifik Tekstil Bülent Serdaroğlu 886129/0 sicil numarası ile ev tekstili meslek grubunda ticari işletme olarak kayıtlıdır.

Bu durumda davalının TTK'nın 12. Maddesi uyarınca ticari işletmeyi kendi adına işleten tacir sıfatı kazandığı açıktır.

Diğer yandan davacı ticaret şirketi olmakla davalı ile arasındaki ilişki TTK'nın 4. maddesi gereğince ticari niteliktedir.

TTK'nın 4. maddesi gereğince tarafların sıfatı ve aralarındaki ilişkinin niteliği itibariyle dava ticari bir davadır. TTK'nın 5/c maddesine göre Ticaret Mahkemeleri ile Asliye Hukuk Mahkemeleri arasındaki ilişki görev ilişkisi olması nedeniyle görev hususu yargılaması her aşamasında re'sen gözetilmesi gerekmektedir.

O halde; davalıya husumet yönetilmesinde herhangi bir usule aykırılık olmadığı gözetilerek tarafların sıfatı ve işin ticari niteliği gereği HMK 114/c maddesine göre görev yönünden dava şartı yokluğu nedeniyle red kararı verilmesi gerekir iken, pasif husumet yokluğu nedeniyle davanın reddedilmesi doğru görülmemiş, kararın bu nedenle kanun yararına bozulması gerekmiştir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle Adalet Bakanlığı'nın kanun yararına bozma isteminin kabulü ile hükmün sonuca etkili olmamak üzere kanun yararına BOZULMASINA, gereğinin yapılması için kararın bir örneğinin ve dosyanın Adalet Bakanlığı'na gönderilmesine, 21/01/2022 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Yargıtay 11. Hukuk Dairesinden:

ESAS NO : 2021/4713

KARAR NO : 2022/490

Y A R G I T A Y İ L A M I

MAHKEMESİ : İSKİLİP ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ
(TÜKETİCİ MAHKEMESİ SIFATIYLA)
TARİHİ : 30/05/2019
NUMARASI : 2018/353 -2019/455
DAVACI : FAHRİ KÖR
VEKİLİ : Av. İSMAİL ALMACI
DAVALILAR : 1- DENİZBANK A.Ş.
VEKİLİ : Av. MURAT ÖZŞAHİN
2- GARANTİ BANKASI A.Ş. - GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TÜRK MİLLETİ ADINA

Taraflar arasındaki davanın İskilip Asliye Hukuk Mahkemesi tarafından yukarıda sayı ve tarihi belirtilen kararın HMK 363. maddesi uyarınca kanun yararına bozulmasının Adalet Bakanlığı tarafından istenilmesi üzerine, dava dosyası ve içerisindeki dilekçeler, duruşma tutanakları ve diğer tüm dosya kapsamı delil ve belgeler incelendi. Gereği müzakere edilip düşünüldü.

Davacı vekili, müvekkilinin Tüketici Hakem Heyetine açtığı davanın kabul edildiğini ancak; kararda zararının tespit edilmeyip belirsiz bırakıldığını, davalı bankaca taksitli alım işlemine uygun ekstre düzenlenmemesi nedeniyle fazladan faiz ödemek zorunda bırakıldığını ileri sürerek bankanın usulsüz işlemi nedeniyle uğradığı zararın tespit ve tahsiline karar verilmesini istemiştir.

Davalı vekili, davanın reddi istemiştir.

Mahkemece, davalı bankanın kredi kart aidatı talep etmesinin haksız şart olduğu ve tüketici, davacı aleyhine dengesizlik oluşturduğu gerekçesiyle davanın kabulü ile davacının davalı bankadan kullandığı kredi kartından dolayı alınan 68,10 TL tutarındaki haksız kesintinin-masrafın dava tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalıdan tahsiline kesin olarak karar verilmiş, davalının istinaf istemi de mahkemece kesinlikten dolayı reddedilmiştir.

Adalet Bakanlığınca kanun yararına temyiz yoluna başvurulmuştur.

6100 sayılı HMK'nın 297. maddesinin birinci fıkrasının c bendinde mahkeme kararının, tarafların iddia ve savunmalarının özeti, anlaşlıkları ve anlaşamadıkları hususları, çekişmeli vakıalar hakkında toplanan delilleri, delillerin tartışılması ve değerlendirilmesini, sabit görülen vakıalarla bunlardan çıkarılan sonuç ve hukuki sebepleri içermelidir.

Somut olayda davacı; taksitli satış işlemi yerine peşin satış işlemi yapan bankanın eylemi nedeniyle uğradığı zararın tespit ve tazminini istediği halde; mahkemece talep konusu olmayan kredi kartı aidat talebi varmışçasına gerekçe oluşturulup buna göre hüküm fıkrası düzenlenmesi HMK 297/1-c maddesine aykırı olduğundan Adalet Bakanlığının kanun yararına bozma isteminin kabulüne karar vermek gerekmiştir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle Adalet Bakanlığının kanun yararına bozma isteminin kabulü ile hükmün sonucuna etkili olmamak üzere kanun yararına BOZULMASINA, gereğinin yapılması için kararın bir örneği ve dosyanın Adalet Bakanlığınca gönderilmesine, 21/01/2022 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Yargıtay 11. Hukuk Dairesinden:

ESAS NO : 2021/4058

KARAR NO : 2022/491

Y A R G I T A Y İ L A M I

MAHKEMESİ : ANKARA 5 FİKRİ VE SINAİ HAKLAR HUKUK MAHKEMESİ
TARİHİ : 06/03/2020
NUMARASI : 2019/119-2020/47
DAVACI : TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ
VEKİLİ : ORKUN DOĞAN
DAVALI : İBRAHİM DEMİR

TÜRK MİLLETİ ADINA

Taraflar arasındaki davanın Ankara 5. Fikri ve Sınai Haklar Hukuk Mahkemesi tarafından yukarıda sayı ve tarihi belirtilen kararın HMK 363. maddesi uyarınca kanun yararına bozulmasının Adalet Bakanlığı tarafından istenilmesi üzerine, dava dosyası ve içerisindeki dilekçeler, duruşma tutanakları ve diğer tüm dosya kapsamı delil ve belgeler incelendi. Gereği müzakere edilip, düşünüldü:

Dava, faturaya dayalı alacağın tahsili için girişilen icra takibine vaki itirazın iptali istemine ilişkin olup yasal dayanağı İİK'nın 67. maddesidir.

Davacı TSE vekili, Ankara 5. Fikri ve Sınai Haklar Hukuk Mahkemesi nezdinde açtığı davada, dava dilekçesi ile davalının araç/taşıtları için ADR (Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşması) muayene-deney ücreti ve bu yolda düzenlenen belge için tahakkuk ettirilen 2.124,00 TL tutarındaki fatura bedeli ile gecikme faizinin ödenmeyen kısmı için girişilen icra takibi nedeniyle gönderilen ödeme emrine davalının itirazı üzerine takibin durdurulduğunu ileri sürerek davalının itirazının iptali ile inkar tazminatının tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı davaya cevap vermemiş ise de, icra dosyasına sunduğu dilekçesinde borcun tümüne ve fer'ilerine itiraz ettiğini bildirmiştir.

Mahkemece yapılan inceleme sonucunda, davacının taraflar arasındaki sözleşme ilişkisini ispatlayamadığı gerekçesiyle davanın reddine kesin olarak karar verilmiştir.

Davacı vekilinin yazılı talebi üzerine Adalet Bakanlığı'nın 21.5.2021 tarihli yazısı ile davanın niteliği itibarıyla görevli mahkemenin asliye ticaret mahkemesi olduğu, öte yandan 6102 sayılı Kanun'un 5/A maddesi uyarınca dava açılmadan önce arabulucuya başvurulmuş olmasının dava şartı olarak öngörüldüğü belirtilerek, yerel mahkemece açıklanan hususlar nazara alınmaksızın işin esasına girilerek hüküm verilmesinin hukuka aykırı olduğundan bahisle hükmün bozulması yolunda kanun yararına temyiz isteminde bulunulmuştur.

(1) İstem yazısı ekinde gönderilen dava dosyasının incelenmesinden, taraflar arasında varlığı ileri sürülen sözleşme ilişkisinin, davacı TSE tarafından davalıya ait araç yahut araçlar için gerçekleştirildiği iddia edilen sertifika düzenleme hizmetine ilişkin olduğu anlaşılmaktadır. Bilindiği üzere, bu nitelikteki belgelendirme hizmetlerinin kaynağı, ülkemizin de taraf olduğu “Tehlikeli Maddelerin Karayolunda Taşınmasına İlişkin Avrupa Anlaşması” olup davacı TSE ile Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı arasında yapılan protokol ile söz konusu belgelendirme, muayene iş ve işlemleri bakımından TSE yetkilendirilmiştir. Anılan uluslararası anlaşma hükümleri incelendiğinde, gerek yapılan muayene iş ve işlemlerinin ve gerekse de kısaca ADR belgesi olarak isimlendirilen sertifikalar ile bunları gösteren plakaların, işlem ve dava tarihi itibarıyla 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu ile bu kanundan önce yürürlükte bulunan aynı konulara ilişkin bir seri kanun hükmünde kararname kapsamında marka vs. haklar kapsamında olduğunu gösteren bir hükme rastlanmadığı gibi düzenlenen sertifikalarda da TSE'nin bizzat yahut lisans yolu ile sahibi olduğu marka vs. gibi sınai hakların kullanımı yahut bu hakların davalı tarafından kullanılmasına izin verilmesi gibi bir durum söz konusu değildir. Keza, davacı TSE'nin 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'na dayalı bir hak ya da alacak talep etmediği, işbu davada TBK'nın 502/2. maddesi çerçevesinde vekaletle ilişkin hükümlerin uygulanması gereken iş görme sözleşmesine dayalı bir alacağın varlığını ileri sürdüğü açıktır.

Bu durumda, davanın niteliği ve tarafların sıfatına göre davanın Fikri ve Sınai Haklar Hukuk Mahkemesi'nde görülmesini gerektiren bir hal söz konusu olmadığından mahkemece görevsizlik kararı verilmesi gerekirken, davanın esasına girilerek hüküm kurulması yürürlükteki hukuka aykırı olmakla kanun yararına temyiz isteminin bu yön itibarıyla kabulüyle hükmün bozulması gerekmiştir.

(2) Bozma sebep ve şekline, HMK'nın 114 ve 115. maddeleri çerçevesinde TTK'nın 5/A maddesinde öngörülen arabulucuya başvurulmasına ilişkin dava şartının işbu dava bakımından da uygulanması gerekip gerekmediğinin görevli ve yetkili mahkemece tartışılıp karara bağlanması gerekmesine göre, açıklanan hususa ilişkin kanun yararına temyiz isteminin bu aşamada incelenmesine gerek görülmemiştir.

SONUÇ: Yukarıda (1) nolu bentte açıklanan nedenlerle Adalet Bakanlığı'nın 6100 sayılı HMK'nın 363'üncü maddesine dayalı kanun yararına bozma isteğinin kabulü ile sonuç etkili olmamak üzere hükmün kanun yararına BOZULMASINA, (2) nolu bentte açıklanan nedenle sair yöndeki kanun yararına temyiz isteminin bu aşamada incelenmesinde gerek olmadığına, bozma kararının gereğinin yapılması için karar örneği ile dosyanın Adalet Bakanlığı'na gönderilmesine, 21/01/2022 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Yargıtay 11. Hukuk Dairesinden:

ESAS NO : 2021/3736

KARAR NO : 2022/704

Y A R G I T A Y İ L A M I

MAHKEMESİ : BAKIRKÖY 3. TÜKETİCİ MAHKEMESİ
TARİHİ : 29/03/2019
NUMARASI : 2017/425-2019/183
DAVACI : ONUR AIR TAŞIMACILIK A.Ş
VEKİLİ : AV. NEDİM KARAKO
DAVALI : MARIO SCHICCKE
VEKİLİ : AV. MELİS ERSÖZ KOCA

TÜRK MİLLETİ ADINA

Taraflar arasındaki davada Bakırköy 3. Tüketici Mahkemesi tarafından verilen yukarıda sayı ve tarihi belirtilen kararın HMK 363. maddesi uyarınca kanun yararına bozulmasının Adalet Bakanlığı tarafından istenilmesi üzerine, dava dosyası ve içerisindeki dilekçeler, duruşma tutanakları ve diğer tüm dosya kapsamı delil ve belgeler incelendi. Gereği müzakere edilip düşünüldü:

Davacı vekili, davalının, müvekkili şirketin 30.09.2015 tarihli ve 17.15 kalkış saatli 8Q812 sayılı Leipzig - Antalya seferinden 1 bilet aldığı, uçuşun 5 saat gecikmeli olarak yapıldığı, SHY-Yolcu Yönetmeliğinde düzenlenen "Uçuşların İptali" maddesi gereğince tazminata hak kazandığı iddiasıyla 400 Euro'nun TL karşılığı olan 1.576,04 TL'ye hükmedilmesi istemi ile Bakırköy İlçe Tüketici Hakem Heyetine dava açtığını, Hakem Heyetinin 16.06.2017 tarihli kararı ile şikayetin kabulü ile 400 Euro'nun TL karşılığı 1.576,04 TL'nin tüketiciye iadesine karar verildiğini, oysa uyumsuzluğun ticari dava niteliğinde bulunması, Asliye Ticaret Mahkemesinin görev alanına girmesi nedeniyle Tüketici Hakem Heyetinin görevsiz olduğunu, SHY Yolcu Yönetmeliği Hükümlerine göre uçuş tehirinin, herhangi bir tazminat sorumluluğu gerektirmediğini, 1500-3500 km arası uçuş tehirlerinde 3 saat veya daha fazla tehir durumunda taşıyıcı şirketin hizmet sunma yükümlülüğü bulunduğunu, Sivil Havacılık Genel Md. Yolcu Hakları Uygulama Esasları Genelgesi'nin tazminat ödenmesine ilişkin 6. maddesinin yürütmesinin durdurulmasına Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 2016/1226 YD. itiraz sayılı kararı ile karar verildiğini, uçuşların tehirinde, uçuşun iptaline ilişkin hükümlerin uygulanamayacağını bildiren Bakırköy İlçe Tüketici Hakem Heyetinin 16/06/2017 tarihli kararının iptaline karar verilmesini istemiştir.

Davalı vekili cevap dilekçesinde özetle Tüketici Hakem Heyetinin uyumsuzlukta görevli olduğunu, kararın Yolcu Hakları Uygulama Esasları Genelgesine uygun bulunduğunu davacının uçuşu tehir etmesinin süre itibarıyla uçuşun iptali niteliğinde olduğunu bildiren kararın reddini savunmuştur.

Mahkemece, iddia, savunma, bilirkişi raporu ve Tüketici Hakem Heyeti dosyası içeriğine göre, uçuşun 5 saat gecikmeli yapıldığı, 5 saat ve üzeri gecikmelerin Yolcu Hakları Uygulama Esasları Genelgesinde uçuşun iptali ile eşdeğer sayıldığı SHY-Yolcu Yönetmeliğinin 8. maddesine göre tazminat ödenmesi gerektiği Hakem Heyeti kararının yerinde olduğu gerekçesiyle davanın reddine kesin olarak karar verilmiştir.

Karar aleyhine davacı vekilinin talebi üzerine T.C. Adalet Bakanlığınca HMK 363 maddesi gereğince kanun yararına bozma yoluna başvurulmuştur.

Dava hava yolu taşıma ilişkisinden kaynaklanan Tüketici Hakem Heyeti Kararının iptali istemine ilişkindir.

Davalının, davacı şirketten 30.09.2015 tarihli ve 17.15 kalkış saatli Leipzig-Antalya seferinden bilet aldığı, uçuşun 5 saat tehir edildiği konusunda taraflar arasında bir uyuşmazlık bulunmamaktadır.

Davacı, uçuş tehiri ile uçuş iptalinin farklı hükümlere tabi olduğunu, uçuş tehirinin tazminat gerektirmediğini, Hakem Heyeti Kararının yasal dayanağının bulunmadığını iddia etmekte,

Davalı ise 5 saatlik uçuş tehirinin, uçuşun iptali niteliğinde olduğunu, tazminat gerektirdiğini savunmaktadır.

Uyuşmazlık, 5 saatlik uçuşun tehiri nedeniyle yönetmeliğin uçuşun iptaline ilişkin hükümlerinin uygulanıp uygulanamayacağına ilişkindir.

Türk Hukukunda hava yolu ile seyahat eden yolcuların hakları, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünce çıkarılan "Hava yolu ile Seyahat Eden Yolcuların Haklarına Dair Yönetmelikte" düzenlenmiştir. Bunun dışında bir kanun veya tüzük bulunmamaktadır. Yönetmeliğin dayanağı ise AB'nin 261/2004 sayılı Tüzüğüdür.

AB'nin 261/2004 sayılı Tüzüğüne göre üç saat veya daha fazla süren gecikmeler uçuşun iptali niteliğinde ve tazminatı gerektirmekle birlikte, Türkiye Cumhuriyeti'nin AB'ye tam üye olmaması nedeniyle AB Tüzüklerinin doğrudan doğruya uygulama imkanı bulunmamaktadır.

Hava Yolu ile Seyahat Eden Yolcuların Haklarına Dair Yönetmeliğin (SHY-Yolcu) Tanımlar başlıklı 4/1-g maddesinde, iptali önceden planlanmış olan ve en azından bir yerin rezerve edildiği bir uçuşun gerçekleştirilmemesi olarak tanımlanmış uçuşların tehiri başlıklı 7/3 maddesinde "tehirin en az 5 saat olması durumunda 9. maddenin 1. fıkrasının (a) bendinde belirtilen yardımı taşıyıcının yolculara teklif etmek zorunda olduğu, Yönetmeliğin 9/1-a maddesinde seyahatin gerçekleştirilmeyen bölüm veya bölümleri ile yolcunun planlamış olduğu seyahatin tamamlanmasının artık herhangi bir anlamı kalmaması durumunda seyahatin gerçekleştirilen bölümü veya bölümleri için, bilet ücretinin tamamının satın alınmış olduğu fiyat üzerinden nakit olarak veya elektronik banka havalesi, banka ödeme emirleri, banka çekleri ile ödenmesi veya yolcunun imzalı mütakabati olması durumunda seyahat fişleri ve/veya diğer hizmetler şeklinde en geç yedi gün içinde iade edilmesi; ayrıca yolcunun seyahatinin ilk başlangıç noktasına ilk fırsatta dönmesini sağlayacak bir dönüş uçuşunun ücretsiz sağlanmasını tercih hakkı verilmesi, Tazminat Hakkı başlıklı 8/1 maddesinde bu maddeye atıfta bulunulması durumunda b) bendi gereğince 1500 - 3500 km arası uçuşlar için 400 Avro'nun Türk Lirası cinsinden karşılığının tazminat olarak ödeneceği, uçuşların iptali başlıklı 6/ maddesinde de yolcuların 8'inci madde hükümlerine göre tazminat isteyebilecekleri düzenlenmiştir.

Yönetmelikte uçuş tehirinin 5 saat olması halinde uçuşun iptaline ilişkin hükümlerin uygulanacağı yönünde hiçbir açıklık yoktur.

Yönetmeliğe dayanılarak çıkarılan Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün 02.09.2015 tarihli Genelgesinin 9/2 maddesinde "1500 ile 3500 km arası uçuşlar için 7,5 saat veya uçuş süresi 4 saat ve fazla uçuşlar için uçuş süresinin 2 katı veya daha fazla" mücbir sebep olmaksızın tehir edilmesi halinde tehirin uçuş iptali olarak değerlendirileceği,

Yürütmesi durdurulan Genelgenin 1/6 maddesinde de "Mevzuatın ilgili maddelerinde tanımlanan yükümlülükler uçuşu icra eden hava taşıma işletmelerince zamanında yerine getirilir, başvurular zamanında değerlendirilir, konu ile ilgili aksamaya mahal verilmemesini teminen gerekli önlemler işletmelerce alınır, aksi takdirde yolculara SHY-YOLCU kapsamında tazminat hakkı ödenir." hükmü getirilmiştir.

Genelgenin 9/2 maddesinde görüldüğü üzere 7,5 saat veya daha fazla tehir için uçuş iptali olarak değerlendirileceği öngörülmüştür.

Şu halde 1500-3500 km arası için uçuşlarda tehirin 5 saat olması durumunda uçuş iptali olarak değerlendirileceği konusunda gerek Yönetmelikte ve gerekse Genelgede bir hüküm bulunmamaktadır.

Somut uyuşmazlıkta davalı tüketici 1500-3500 km Leipzig-Ankara uçuşu için davacı taşıyıcıdan bilet almış, taşıyıcı tarafından uçuş 5 saat tehir edilmiş, tüketici 5 saatlik uçuş tehirinin uçuş iptali niteliğinde olduğundan bahisle Yönetmeliğin 8/1-b maddesi gereğince 400 Avro karşılığı TL tazminat ödenmesi istemi ile Tüketici Hakem Heyetine başvurmuş, Hakem Heyetince tüketicinin başvurusu kabul edilmiştir.

Yukarıda açıklanan Yönetmelik ve Genelge hükümlerinden de anlaşıldığı üzere dava konusu uçuşun 5 saat tehir edilmesinin, uçuşun iptali niteliğinde olduğu konusunda hiçbir yasal düzenleme bulunmamaktadır.

Bu halde tüketici uçuş tehiri nedeniyle Yönetmeliğin 7/3 maddesi gereğince taşıyıcıdan ancak yardım talep edebilecektir.

Dava konusu tehirin, uçuş iptali niteliğinde bulunmamasına göre, uçuş iptalinde uygulanması gereken Yönetmeliğin 6 maddesi delaletiyle 8. madde hükümlerine göre tazminat istenilemez. Kaldı ki normlar hiyerarşisinde yönetmelikten daha alt seviyede bulunan Genelgenin 9/2 maddesi gereğince tehirin, uçuş iptali olarak kabulü mümkün değildir.

Tüketici Hakem Heyetince, yasal dayanağı olmadığı halde 5 saatlik uçuş tehirinin, uçuş iptali kabul edilmek suretiyle, yürütmesi durdurulan ve uyuşmazlıkla ilgisi bulunmayan Genelgenin 1/6 maddesine istinaden tazminata hükmedilmesi ve taşıyıcı tarafından açılan Hakem Kararının iptaline yönelik davanın Tüketici Mahkemesince reddi yürürlükteki hukuka aykırı olduğundan yerel mahkeme kararının kanun yararına bozulmasına karar vermek gerekmiştir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle Adalet Bakanlığının HMK 363 maddesine dayalı kanun yararına bozma isteğinin kabulü ile yerel mahkeme kararının sonuca etkili olmamak üzere **BOZULMASINA**, gereğinin yapılması için karar örneği ile dosyanın Adalet Bakanlığı'na gönderilmesine, 27/01/2022 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Yargıtay 12. Hukuk Dairesinden:

TÜRK MİLLETİ ADINA YARGITAY İLAMI

ESAS NO : 2021/6943

KARAR NO : 2022/1023

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : BURSA 1. İCRA HUKUK MAHKEMESİ

TARİHİ : 20/06/2019

NUMARASI : 2017/283-2019/609

DAVACI : Günaydın Depoculuk İnş. Kay. Otomotiv T.A.Ş.

DAVALILAR : Muhterem Ayhan, Selem İç ve Dış Ticaret Ltd. Şti.

Yukarıda tarih ve numarası yazılı kararın kanun yararına temyizden tetkiki Adalet Bakanlığı tarafından istenmesi üzerine bu işle ilgili dosya daireye gönderilmiş olup, dava dosyası için Tetkik Hakimi Gamze Demir tarafından düzenlenen rapor dinlendikten ve dosya içerisindeki tüm belgeler okunup incelendikten sonra işin gereği görüldüğü düşünüldü:

Davacı üçüncü kişi Günaydın Depoculuk şirketi, 10/04/2017 tarihli haczin üçüncü kişinin adresinde yapıldığını, hacze konu menkullerin üçüncü kişiye ait olduğunu açıklayarak davanın kabulüne karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı alacaklı vekili, haciz mahallinde borçlu Selem Şirketine ait evraklar bulunduğunu, borçlu ile üçüncü kişi arasında muvazaalı devir yapıldığını belirterek davanın reddine karar verilmesini istemiştir.

Mahkemece, haczin üçüncü kişinin ticaret sicilde kayıtlı iş yeri adresinde yapıldığı, borçlu şirkete ödeme emrinin tebliğ edildiği adreste yapılmadığı, haciz sırasında borçlu şirket ortağı ya da yetkilisi hazır olmadığı, borçlu ile üçüncü kişi arasında organik bağ bulunmadığı, mülkiyet karinesi davacı üçüncü kişi lehine olup davalı alacaklının karinenin aksini ispatlayamadığı gerekçesi ile davanın kabulüne kesin olarak karar verilmiş, davalı alacaklı tarafından Adalet Bakanlığı'na yönelttiği dilekçe ile kanun yararına temyiz yoluna başvurulmuştur.

Dava, üçüncü kişinin İİK'nın 96. vd. maddelerine dayalı istihkak iddiasına ilişkindir.

Dava konusu haciz, borçluya ödeme emri tebliğ edilen adreste yapılmamakla birlikte haciz mahallinde yapılan evrak araştırmasında bilgisayarda borçlu adına mali sorumluluk poliçesi, personel puan listesi, sözleşme gibi çok sayıda belge bulunduğu, haciz mahallindeki masanın üzerinde borçlu şirket isminin yazılı pano,ajanda,kupa görülmüştür. Öte yandan, davalı alacaklı borçlunun farklı yerlerdeki işyerlerini üçüncü kişiye muvazaalı olarak devrettiğini iddia etmiş olup bununla ilgili olarak sunduğu farklı adreste yapılan 3.2.2017 tarihli haciz tutanağında da borçluya ait evraklar bulunduğu belirtilmiştir. Yine, davalı alacaklının delil olarak dayandığı şirket e-mail yazışmalarında borçlu ile üçüncü kişi şirket arasında muvazaalı devir hususunda yer verilerek borçlu ile üçüncü kişi arasında yapılacak protokol ve acentelikten bahsedildiği, e mail yazışmalarına ekli protokolde 'Denizli deki işyeri dışında tüm Selem işyerlerinin Günaydın şirketleri tarafından yönetileceği' ibarelerinin yer aldığı görüldüğü, öte yandan alacaklının delil olarak sunduğu Bursa İş Mahkemesi'nin 2017/320 Esas sayılı dosyasında dinlenen tanıkların, 2016 yılı kasım ayında Selem şirketi yetkilileri ile Günaydın şirketi yetkililerinin birlikte geldiklerini, işlerin kötü gittiğini tüm işçileri, kullanılan araçları müşteriler ile birlikte Günaydın şirketine devredildiğinin söylenildiğini, 7.11.2016 tarihinde Günaydın şirketi ile birleştiklerini beyan ettiği anlaşılmıştır.

Buna göre, İİK'nın 97/a maddesinde öngörülen mülkiyet karinesi borçlu dolayısıyla alacaklı yararındır. Bu yasal karinenin aksinin davacı üçüncü kişi tarafından inandırıcı ve güçlü delillerle ispat edilmesi gerekir. Davacı üçüncü kişinin dayandığı deliller mülkiyet karinesinin aksini ispata yeterli görülmemiştir.

Bu durumda Mahkemece davanın reddine karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde davanın kabulüne karar verilmesi bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ: Adalet Bakanlığı'nın kanun yararına başvurduğu temyiz talebinin kabulü ile Mahkeme kararının yukarıda açıklanan nedenlerle 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 363/2. maddesi gereğince kanun yararına **BOZULMASINA**, aynı fıkra uyarınca bozmanın hükmün hukuki sonuçlarını kaldırmayacağına, bozma kararının bir örneğinin Resmi Gazetede yayımlanması için Adalet Bakanlığına **TEVDİİNE**, 02/02/2022 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Yargıtay 12. Hukuk Dairesinden:

TÜRK MİLLETİ ADINA YARGITAY İLAMI

ESAS NO : 2021/13289

KARAR NO : 2022/1025

İNCELENEN KARARIN

BÖLGE ADLİYE

MAHKEMESİ : İSTANBUL BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ 23.HUKUK DAİRESİ

TARİHİ : 29/04/2021

NUMARASI : 2021/1301-2021/941

İLK DERECE

MAHKEMESİ : İSTANBUL 1. İCRA HUKUK MAHKEMESİ

TARİHİ : 02.03.2021

NUMARASI : 2018/301-2021/200

DAVACILAR : Teknoteks Emprime Teks. San. A.Ş., Turbo Tekstil San. Tic. A.Ş.

DAVALILAR : Cansan İplik Paz. San. Ve Dış Tic. A.Ş., Digital Emprime Teks. San. Tic. A.Ş.

Yukarıda tarih ve numarası yazılı kararın kanun yararına temyizden tetkiki Adalet Bakanlığı tarafından istenmesi üzerine bu işle ilgili dosya daireye gönderilmiş olup, dava dosyası için Tetkik Hakimi Gamze Demir tarafından düzenlenen rapor dinlendikten ve dosya içerisindeki tüm belgeler okunup incelendikten sonra işin gereği görüşülüp düşünüldü:

Dava, üçüncü kişilerin İİK'nın 96. vd. maddelerine dayalı istihkak iddiasına ilişkindir. Mahkemece, haczin borçlu şirketin ticaret sicil adresinde gerçekleştirildiği, üçüncü kişi şirketler ile borçlu arasında organik bağ olduğu, üçüncü kişinin karinenin aksini ispatlayamadığı gerekçesi ile davanın reddine karar verilmiş, karara karşı davacı üçüncü kişiler istinaf yoluna başvurmuştur. İstanbul Bölge Adliye Mahkemesince, davaya konu mahcuzların toplam değeri 8.350-TL olup, parasal kesinlik sınırı geçmediği, ilk derece mahkemesi kararının kesin nitelikte olduğundan davacıların istinaf başvurusunun reddine karar verilmiştir.

Dosyadaki bilgi ve belgelerden, takip borçlusu Digital Emprime Tekstil San. Tic. A.Ş. hakkında Bakırköy 3. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 24.01.2019 tarih ve 2018/413 Esas, 2019/76 sayılı kararı ile iflas kararı verildiği, kararın kesinleşmediği anlaşılmıştır.

İflas davasının sonucunda verilecek iflas kararı kesinleştiğinde, borçlu hakkındaki icra takipleri düşeceği için dava konusu haciz de ortadan kalkacaktır. (İİK'nin 193/2. maddesi) Ayrıca, borçlu hakkında verilen iflas kararının kesinleşmesi üzerine; konusuz kalan davada karar verilmesine yer olmadığına, maktu karar ve ilam harcı ile yargılama giderleri ve nispi vekâlet ücretinin davanın açılmasına neden olan tarafa yükletilmesine karar verilmesi gerekecektir. Bu durumda, iflas kararı, istihkak davasının şartlarına doğrudan etki edecektir.

O halde ilk derece mahkemesince; iflas davasının sonucu bekletici mesele yapılarak oluşacak duruma göre karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde hüküm tesisi isabetsiz olup bölge adliye mahkemesi kararının kaldırılması, ilk derece mahkemesi kararının kanun yararına bozulması gerekmektedir.

SONUÇ :

Adalet Bakanlığı'nın kanun yararına başvurduğu temyiz talebinin kabulü ile yukarıda açıklanan nedenlerle; İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 23. Hukuk Dairesi'nin 29.04.2021 tarih ve 2021/1301 Esas – 2021/941 Karar sayılı kararının **KALDIRILMASINA**, İstanbul 1. İcra Hukuk Mahkemesi'nin 02.03.2021 tarih ve 2018/301 E. - 2021/200 K. sayılı kararının 6100 sayılı HMK'nın 363/2. maddesi gereğince kanun yararına **BOZULMASINA**, aynı fıkra uyarınca bozmanın hükmün hukuki sonuçlarını kaldırmayacağına, bozma kararının bir örneğinin Resmi Gazetede yayımlanması için Adalet Bakanlığına gönderilmek üzere Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine, **02.02.2022** gününde oy birliğiyle karar verildi.